

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 62 M
Z dostawą w mieście 66 M
Z przesyłką pocztową 68 M

Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 124 M
Z dwurazową dostawą
w mieście 132 M
Z przesyłką pocztową 136 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁEM**CENA NUMERU POJEDYNCZEGO****3 Mk.****GAZETA****PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 7 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 4/1. Reklamek nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 13

Nr. 5415.**Lwów, piątek 3 września 1920****Rok XI**

Wojska Budiennego otoczone! Katastrofalny pogrom najlepszej armii sowieckiej! W Małopolsce bolszew. odrzuceni za Bug!

Okno do Rosji.

Berlin, w sierpniu.

Pod tym tytułem zamieszcza specjalny sprawozdawca „Berliner Tageblattu”, p. Hans Vorst, korespondencję z Rewalu, rzucającą ciekawe światło na stosunki estońskie i państw granicznych wogóle, lecz przede wszystkim na stosunki tychże państw z bolszewikami.

H. Vorst wspomina sobie, jak to swego czasu Piotr Welk, stanawszy nad zatoką Fińska, miał rzec, że musiał Rosji okno do Europy wyryć. Wprawdzie teraz, wskutek wojny z państwami granicznymi, jest to okno dla Sowietów zatłumione — wszakoż dla służby wywiadowczej zostało jeszcze sporo szpar i szczelin, które przeciekają wiadomości z Europy. Tak, że Rosya wie dziś znacznie więcej o Europie, niż Europa o Rosyi. A nawet stosunki ułożyły się tak, że obecnie Rewal jest tem jedynym oknem, przez które Zachód może wglądać do Rosji — od chwili zawarcia pokoju między Estonią, a krastnym rządem.

Jednakże szyba w tem oknie jest mętna — a nawet jestto, ściśle mówiąc, nie okno, lecz wyziernik, dający widok na Wschód mocno związany. Przyczyna leży w tem, że pokój estońsko-sowiecki jestto właściwie pokój papierowy, a w każdym razie w niczem niepodobny do tego, co dawniej nosiło miano pokoju. A jeśli inne państwa, sąsiadujące z Rosyą, pójdą za przykładem Estonii, spotka je ten sam los. Tedy najpierw ograniczenie ruchu na granicy. Albowiem wygodniały i z łaski bolszewickiej pozbawiony wszelkiej wytwórczości kolos rosyjski, rzuca się łapczywie na wszelki towar — i bez tych ograniczeń mógłby wysać Estonię i każde państwo do cna.

Jednakże urzędnicy graniczni nie są z kamienia i mogą się zdarzyć okoliczności, w których mętną. A przeto idąc ul. Rewalu, widzisz puste witriny sklepowe, ale za to przemysłnictwo na granicy kwitnie, aż miło. Bujno rośnie... A nie przeszkadza mu wcale surowa norma, chwytająca w kleszcze ruch osobowy.

Bo, gaskarke także przecież nie są z kamienia, a równocześnie mają odwagę i drwią sobie z estońskiej i bolszewickiej sprawiedliwości. W Rewalu (Ciąg dalszy na str. 2-giej).

Sow. plan przerwania naszego frontu udaremniiony!

Armia Budiennego rozbita coła się w popłochu!

Na wschód od Lwowa nieprzyjaciel odrzucony na Bug!

Komunikat Sztabu generalnego

Warszawa, 2 września.

Na północnem skrzydle sytuacja bez zmiany. W centrum trzeci armia odniosła szereg po-

ważnych sukcesów nad armią konną Budiennego.

Armia ta, będąc najlepszą operacyjną jednostką sowiecką, otrzymała bezwzględny rozkaz

przerwania naszego frontu w rejonie Zamościa

i marszu na Lublin, łącznie z wojskami 12 armii

sowieckiej które obecnie przejść musiały do działań zaczepnych w kierunku na Chełm. Dzięki świetnej akcji wypadkowej naszych oddziałów, zgrupowanych wzdłuż Bugu, plan ten został udaremniiony.

Koncentrujące się w rejonie Piszcz-Smolary

Jagodyna wojska sowieckie, nie wytrzymując na-

tarca, rozpoczęły szybki odwrót, pozostawiając

w naszym ręku licznych jeńców. 25-ty pp. w akcji

tej zdobył 2 działą z zaprzęgami, 6 karabinów

maszynowych i kolumnę amunicyjną. Budienny

29-go sierpnia dotarł do Zamościa, gdzie napotkał

na zdecydowany opór 31 pp. i oddziałów 6-tej

dywizji ukraińskiej. Jakkolwiek dzięki bohater-

skiej postawie tych oddziałów, rozpęd ofensywy

nieprzyjaciela został nieco zatrzymany w ciągu

30 i 31 sierpnia, armia konna posunęła się znacznie

naprzód, docierając czołowymi kolumnami do Sła-

wenkin, Lawisk i Białowody. Pierwszą kleskę

zadały nieprzyjacielowi oddziały 2-giej dywizji

Legionów w rejonie Grabowca, rozbijając do-

szcześnie jedną brygadę i biorąc z górą 200 jeńców

do niewoli. Decydującą rolę w bitwie odegrała

grupa pościgowa Stanisława Hallera, która już od

paru dni znajdując się na tyłach Budiennego, z nie-

zwykłą zaciętością posuwała się w ślad za gło-

wnymi jego siłami. Dnia 30 sierpnia uderzył on w

kierunku na Zamość od Wschodu. Budienny wi-

dząc grożące mu niebezpieczeństwo, rozpoczął

gwałtowny odwrót, napotykał wszędzie na sil-

ny opór, okalających go naszych oddziałów. —

W okolicy Wołky Śniatyckiej, Mądzyńca i Zawa-

lewa, wywiązały się niezwykle ostre walki, w

trakcie których poszczególne dywizje nieprzja-

cielskie nie bacząc na olbrzymie straty, ponawia-

ły swoje szarże kawaleryjskie.

Armia konna w tych walkach została rozbita,

a poszczególne oddziały, które zdołały się prze-

drzeć, znajdują się w trakcie bezładnego odwrotu.

Nasza dalsza akcja pościgowa rozwija się pomyślnie.

Wśród zabitych bolszewików rozpoznano sze-

sta sztabu 4-tej dywizji, dwóch dowódców brygad,

paru dowódców pułków i 12 komisarzy. Oddziały

nasze wzięły znaczną zdobycz, pierwsza dywizja

jazdy: 7 armat, częściowo z zaprzęgami, 13-ta

Ciąg dalszy na stronie 2-giej.

walu założyli sobie osobliwego autoramentu międzynarodową centralę paska, któremu nie wystarczy już sama wysokość sumy, ale jeszcze mus być odpowiednio dobrana waluta. Hotele przepelnione są różnymi agentami, zapędzającymi się w głąb Rosyi na smyczy spekulacji. Bywa tak — i to jest najbardziej złoty interes — że przemycą się do Rosyi towary, szczególnie tam poszukiwane, sprzedaje się je tamże w wolnym handlu, czyli w pasku, za ruble sowieckie, albo inne, poczem zakupuje się złoto, albo klejnoty (stosunkowo podobno tanie w Rosyi) i przemycą się je do Estonii. Tak wygląda to koło wiecznego powrotu... Albo znów handluje się walutą. Akcje wyłączone i znacjonalizowanych przedsiębiorstw przemysłowych sprzedaje się z bajecznym zyskiem na rynkach skandynawskich.

Rosya jest obecnie polem wyścigów dla kapitału angielskiego, amerykańskiego i niemieckiego. Pewien rodak p. Vorsta, który zwrócił na to uwagę, wyraził pewność, że niebawem już własność prywatna w dziedzinie przedsiębiorstw przemysłowych zostanie w Rosyi przywrócona.

Rosya zmonopolizowała bowiem cały handel zagraniczny. W tymto handlu legalnym i publicznym, otrzymała do końca czerwca wszystkiego 1300 wagonów towaru przez Narwę, w tem dwie trzecie ziemniaków na sadzenie z Estonii. Z początkiem bieżącego roku zamysłały władze sowieckie utworzyć „fundusz eksportowy”, w wysokości miliarda rubli w złocie, na pokrycie importu w roku 1920. Jednakże — jak donosi „Życie ekonomiczne”, urzędowy organ gospodarczy sowiektów — skutek był bardzo nieświetny, a na fason złożyły się trudności gospodarcze i tarcia wśród samych komisarzy. Według owego dziennika, wartość towarów, przygotowanych na wywóz, wynosi 40 do 50 milionów rubli w złocie — w rzeczywistości zaś wywieziono do połowy lipca zaledwo 150 wagonów mu.

Można w Rewalu spotkać ludzi, którzy we własnym mniemaniu są doskonale poinformowani o stosunkach rosyjskich, ponieważ zostają w „dobrych stosunkach” z bolszewicką delegacją handlową, na której czele stoi dawny komisarz ludowy, Gubowski. Tymczasem ów Gubowski udziela z informacją to tylko, co uważa za stosowne, a jego ludzie nie są odpowiedzialni za to, co mówią. Przytem świadkowie naoczni widzą rzeczy tak różne! Jedni grzebią już rząd sowiecki w Moskwie i na Syberii, drudzy zaś twierdzą, że siedzi on mocno w siadle i że niema mowy o przewrocie.

Zbierając to wszystko, dochodzi p. Vorst do wniosku, że obecne ramię sowiektów wywołałoby jeszcze większy chaos (a może dyktuje mu to jego niemieckie serce!) i że przewrót podobnie, jak za dni Wielkiej Rewolucji, wyjdzie z łona samego ludu. Lecz skostniałość zasad i polityka gwałtu, uprawiana przez rząd sowiecki, nie daje najmniejszych sposobów spokojnego przewrotu. A znów Wrangel nie widzi rozwiązania problemu rosyjskiego w bratobójczej walce.

Tak tedy mętna jest szyba w oknie, przez które spogląda się w głąb Rosyi.

KOMUNIKAT SZTABU GENERALNEGO.

Dalszy ciąg telegramów ze str. 1-ej.

Dywizja 2 armii, znaczną ilość karabinów maszynowych i wozów amunicji artyleryjskiej, orkiestra, kancelaryjne pułkowe itd., grupa majora Czaplńskiego (II. dyw. Legionów) 2 ciężkie działa, oraz bogaty materiał wojenny.

Na wschód od Lwowa oddziały nasze odrzuciły nieprzyjaciela na Brześć Bugu, zdobywając 3 dział, 6 karabinów maszynowych i kilkadziesiąt jeńców.

Naczelne Dowództwo W. P. Sztab gen.

Wojska sowieckie otoczone ze wszystkich stron!

Budieny daremnie usiłuje uciec!

Warszawa, 2. września.

(Telef.) (m). Na dzisiejszym posiedzeniu komisji wojskowej przedstawiciel wojskowości poinformował posłów, że nasze armię odniosły znowu

świetne zwycięstwo nad wojskami Budienego, które zostały pod Zamościem rozbite.

Obecnie Zamość jest w rękach gen. Hallera, dowódcy tego odcinka. Atak wykonany został od południa i

powlódł się świetnie.

Od północy inna armia atakuje wojska Budienego

go które usiłują cofnąć się w kierunku Hrubieszowa. Specjalne oddziały gwardii sowieckiej zostały rozbite.

W pościgu za armią Budienego bierze udział załoga Zamościa, tak, iż wojska rosyjskie są otoczone ze wszystkich stron.

Usiłowania Budienego, aby się wymknąć ku południowi, nie udało się. Znaczenie zwycięstwa pod Zamościem jest bardzo wielkie.

80 tys. krasnoarmiejców uciekło do Prus wsch.!

Warszawa, 2. września.

(Telef.) (m). Przedstawiciel Niemiec w Warszawie, hr. Oberndorff, stara się o przewiezienie przez korytarz polski 70.000—80.000 jeńców bol-

szewickich, którzy podczas ostatniego pogromu armii bolszewickiej przedostali się do Prus wschodnich. Obecnie idzie Niemcom o przetransportowanie tych jeńców do Niemiec centralnych,

Bolszewicy ścągają wojska na front polski!

Warszawa, 2. września.

(Telef.) (m) Z Paryża donoszą: Wiadomości nadeszłe ze Sztokholmu twierdzą, że bolszewicy ścągają na front polski wojska z granicy fińskiej, a nadto wystali na front połowę garnizonu petersburskiego.

Londyn, 31. sierpnia.

(Tel. wł.) Mimo doniesień, że bolszewicy przygotowują nowy atak przeciw Polsce, miarodajne sfery wojskowe w Londynie i Paryżu wyrażają opinię, że ze względu na ogromne straty armii czerwonej, nie łatwo jej przyjdzie rozpocząć nową kampanię. Polski sztab generalny przedsięwziął jednakże potrzebne środki ostrożności. Warszawski korespondent „Morningpost” donosi, iż są pewne podstawy, pozwalające przypuszczać, że rząd sowiektów, widząc się w egzystencji swej zagrożony, przygotowuje się do nowego wysiłku.

Nadeszły wiarygodne sprawozdania o wielkich ruchach wojsk pod Wilnem i o zakładaniu silnych pozycji łącznikowych w pobliżu Baranowicz. Ponadto miano na wschód od Dynaburga i w okolicy Pskowa ściągnąć znaczne rezerwy, które obecnie w forsownych marszach posuwają się pod Białystok i ku innym strategicznym punktom frontu północnego. Należy więc uprzytomnić sobie, że sytuacja nie jest jeszcze pewna i że możliwość nowej rosyjskiej kontrofensywy nie jest wykluczona.

Królewiec, 31. sierpnia.

(Tel. wł.) Bolszewickie wojska, cofające się, przegrupowuje się na nowych stanowiskach. Jądro armii zdolne jest do dalszej walki. W kierunku ku Brześciowi Litewskiemu spostrzeżono gromadzenie dość znacznych oddziałów rosyjskich, zwłaszcza koncentruje się tam artyleria.

Obrona Grodna przez bolszewików.

Berlin, 31. sierpnia.

(Tel. wł.) „Berliner Tageblatt” donosi: Na litewskim obszarze granicznym panuje stan wojenny; granicę przekraczają cofające się kolumny bolszewickie, a nadto zagrożoną jest ona ciągłym naporem polskiego wojska. Pod Semami Litwini rozbrali i internowali rosyjskie kolumny sanitarne, a ten sam los spotkał polskie patrole piechoty, które zjawily się celem zasięgnięcia informacji w sztabie litewskiej dywizji. Augustowo obsadzone zostało przez Polaków. Powstanie chłopów polskich przeciw czerwonej armii jest starannie zorganizowane. Polacy stanęli przed Grodnem. Wojska czwartej rosyjskiej armii są zupełnie odcięte. Polacy pędzą przed sobą kolumny parków

wozowych, prawie zupełnie nieuzbrojone, trochę rezerwy piechoty i artylerię. Już ta jednak okoliczność tłumaczy szybkość, prawie nigdzie na opór nie natrafiające posuwanie się naprzód Polaków. Bolszewicki komisarz przedstawił w Grodnie na placu, gdzie odbywa się parada, zebranej ludności zupełnie zgodnie z prawdą klęskę 4 armii. Korpus jeźdźców jest internowany w Niemczech. Pod Grodnem toczyć się będzie bój dalszy przy pomocy rezerw. Okopy pod Grodnem są zniszczone. Miasto znajduje się w stanie obrotym. Drogi od granicy litewskiej ku Grodnemu są niemożliwe do przebycia, ponieważ odbywają się tam walki. Litwini opróżniają obszar graniczny przed zbliżającym się wojskiem polskim.

Ze względu na Galicyę wsch. Naczelnik nie zaakceptował planu Weyganda.

Wywiad z szefem adjutantury Naczelnego Wodza pułk. Wieniawą Długoszowskim.

Kraków, 2. września.

(Telef.) (r). „Goniec Krakowski” zamieszcza interesujący wywiad swego warszawskiego korespondenta z szefem adjutantury Naczelnego Wodza pułk. Wieniawą-Długoszowskim

o planach i dokładnym przebiegu ostatniej ofensywy.

Pułk. Wieniawa powiada między innemi. Przyczyną niepowodzeń przed ostatnią kontrofensywą było moralne przemęczenie naszych wojsk, osłabionych wskutek nadchodzących ciągle wiadomości o braku amunicji, o blokowaniu nas przez Czechów, Niemców gdańskich itp. W tych warunkach silne uderzenie bolszewików musiało przełamać nasz front.

Wojska nasze nie posiadały zresztą dostatecznych rezerw,

skutkiem bowiem braku materiału nie można było wyekwipować skoczarskich ludzi. Od dościa do Bugu odwrót nasz był już jednak planowy, z tendencją wciągnięcia bolszewików w błota.

Mówiąc o momentach decydujących dla naszego dowództwa odnośnie do planów kontrofensywy, zwraca pułk. Wieniawa uwagę, że największą wadą strategii bolszewickiej, umożliwiającą nasz niezwykły sukces, było

bardzo słabe obsadzenie przez nich odcinków znajdujących się w centrum ich frontu.

Bolszewicy grupowali wszystkie niemal wojska w kierunku na Warszawę i na Lwów, a to za

MARYSIENKA i KOPERNIK wyświetlają obecnie
starszłachecki, polski dramat w 4 wielkich częściach p. t.

KLASZTOR SANDOMIERSKI

W głównej roli: **ELLEN RICHTER.**

W dramacie tym wspaniała gra artystów osiągnęła najwyższe szczyty artyzmu. —
— Reżyserka mogła tu rozwinąć najwyższy kunszt twórczych natchnień. — —

względów strategicznych. Planem komendanta Piłsudskiego było: broniąc Galicji wschodniej, pozwalając na pewne obejście lewego skrzydła grupować dwa jakoby kulaki, których celem miało być

zmiążdżenie północnego frontu bolszewickiego.

W dalszym ciągu pułk. Wieniawa przedstawia dokładnie strategiczny przebieg bitwy, poczem sumuje naszą zdobycz wojenną.

Przedstawia się ona następująco: V armia, grupowana pod Modrą zdobyła 22.000 jeńców, 40 armat, 320 karabinów maszynowych, I armia, brojąca Warszawy zdobyła 1964 jeńców, 7 armat, 70 kar. maszyn., IV i III armia grupowane nad wieprzem zdobyły 51.091 jeńców, 177 armat, 812 karabinów maszyn.

Na specjalne podkreślenie zasługite waleczność grupy wypadowej z nad Wieprza.

Jedna z dywizji zrobiła w pierwszym dniu z górą 50 km. marszu, walcząc z 2 dywizjami bolszewickimi, miała przez ten dzień tylko jednego ranego. Naczelnik Wódz zachęcając dywizję tę do marszu, powiedział jej: pamiętajcie, że o zwycięstwie decydują moi piechurzy.

W końcu pułk. Wieniawa - Długoszewski stwierdza raz jeszcze, że plan ostatniej bitwy nie był planem gen. Weyganda, który chciał, podobnie jak cały sztab generalny francuski, cofnąć się na linię Wisły i Sanu, ze zmatowaniem wojsk koło Warszawy, czasowem poświęceniem Galicji wschodniej.

Naczelnik Piłsudski ze względu na polityczną niebezpieczeństwo dla Galicji wschodniej, planu tego nie zaakcentował

tembardziej, że plan jego własny, polegający na ataku z nad Wieprza uważał za bardziej po myśli dających szansę gruntowniejszego rozbicia wroga.

Niezmierzona zasługa gen. Weyganda

— mówi pułk. Długoszewski — było to, że za-
znajomiony z tym planem Piłsudskiego podtrzy-
mywał go z całą energią i wraz z szefem misji
gen. Henrysem i jego oficerami

dopomagał wprawem i konsekwentnem prze-
prowadzeniem planu.

Koalicja wobec naszych zwycięstw!

„Zwycięstwo polskie jest zupełne“!

„Armia sowiecka przed zimą nie zdoła się zorganizować“.

Taką opinię wyraził lord D' Abernon.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Lord D' Abernon, który powrócił
świeżo z Warszawy do Paryża — oświadczył w
rozmowie z dziennikarzami, że zwycięstwo pol-
skie nad bolszewikami jest zupełne, jednakże przy-
szłość wymaga roztropności i ostrożności. Nie
wierzę — mówił lord D' Abernon — aby armia so-
wiecka mogła się zorganizować przed zimą. Pola-
cy zabrali jej prawie wszystkie armaty. Armia ta
składa się z ludzi, którzy nie wierzą w sprawie-

dlwość sprawy, za którą walczą. Konglomerat lu-
dzi bez ideałów, którzy idą naprzód tylko dlatego,
że mają za sobą kulomoty chińskie, nie może mieć
wartości bojowej. Zwycięstwo polskie można po-
równać ze zwycięstwem odnie Ionem przez Karo-
la Mrota, który Francycie urwał od najazdu barba-
rzyńskiego. Polska stała się tamą, o którą rozbiła
się fala barbarzyńców, zagrażających całej cywilizacji.
Umiejemy przeto Polsce być wdzięczni.

Koalicja zamierza zalecić Polsce „umarkowanie“!

Sama jednak jeszcze nie doszła w tej kwestyi do porozumienia.

Francya d puszcza I nię Grodno—Pińsk—Dubno.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Paryża donoszą: Korespon-

dent „Liberte“ donosi z Londynu: Rządy angielski
i włoski zawiadomiły rząd amerykański, że mają

Wycieczka na linię bojową.

(Od naszego specjalnego sprawozdawcy).

Lwów, 2 września.

(Dokończenie).

Widzimy zatem, jak na prawym flanku nasz
żołnierz spycha nprzyjaciela ku leżącej w kotli-
nie wiosce. Bo szewcy, porzucając karabiny, u-
ciekają co tchu, gnani zaciekle przez naszych
chłopców. Niecierpliwie posuwamy się naprzód,
choć już tu i ówdzie bzykają kule, które jak wiadomo
mają specyjalną słabość przelatywać zawsze
tuż koło uszu korespondentów wojennych. Ale
najwięcej denerwuje nas i podnieca huk strzelają-
cej za nami naszej artylerji. Nie mogę przemóc
na sobie, by po każdym wystrzale nie wtulić głow-
wy między ramiona. Tem więcej podziwiam za-
chowan e się biorącej udział w wycieczce współ-
redaktorki jednego z pism lwowskich p. O., która
pokazuje imponujący spokój z dom eszką zachwytu
dla tego, co widzi.

Bo istotnie jest co podziwiać. Jak okiem się-
gnąć na kilkudziesięciu kilometrowym półkolu wre-
zacięta niestająca walka, a tam nawet, gdzie je-
szcze panuje spokój, żołnierz nasz niecierpliwie
czeka rozkazu do ataku. Na tym samym gościńcu,
na którym znalezienie się swe uważamy za jedno
z bardziej ryzykownych przedsięwzięć w życiu,
porozkładane są grupkami całe oddziały żołnier-
rzy, którzy w oczekiwaniu na swoją kolej pójścia
do bitwy, łakomie zagłębiają się w ofiarowane im
przez nas gazety, a, natrafiwszy na jakąś cieka-

wą historję, w rodzaju s nobrodego Landru, toną
w niej po uszy, tak, że dosłownie: armaty nie mo-
gą ich stamtąd wyrwać. Z chałup wyglądają wca-
le nie przestraszeni w eśniacy, przeważnie kolo-
nści niemieccy. Wychodzą zobaczyć, czy się już
bitwa oddała, tak, jakby kto inny patrzył, czy się
wypogadza i będzie już można pójść na przechadz-
kę. Spotykamy jakiegoś chłopca, który dopytuje
się o lekarza wojskowego. Pocisk nieprzyjacielski
urwał jego córce kawałek ręki, więc idzie po pomo-
cę, — ale zupełnie spokojnym i równym krokiem
bo rannej założył już opatrunek jakiś sanitaryusz.

Dalszy spacer kontynuujemy z pewnymi ostro-
żnościami. Przedewszystkiem idziemy rowem pod
osłoną chał. W ten sposób dochodzimy do jakiejś
chałupy, za węglem której każą nam się chwilo-
wo ukryć, gdyż ogień karabinowy ze strony nie-
przyjaciela poczyna przybierać charakter gwałto-
wny. Armatnich pocisków bolszewickich niema
się czego obawiać, gdyż w odwrocie nie mają cza-
su na silne ostrzelanie się. artyleryjskie. Okazu-
je się, że wzmożony ogień karabinowy pochodzi
z nieprzyjacielskiego auta pancernego, które usi-
luje przedrzeć się w nasze szeregi. Ponieważ ni-
gdy nie można powiedzieć napewne, czy załoga
takiej pancerki za cenę dostania się do niewoli nie
zdoła wykonać wypadu, przeto kapitan Petry na-
kazuje odwrót.

Protestując, zupełnie retorycznie i tylko dla
przyzwoitości, skwapliwie korzystamy z tej oka-
zy, która daje nam możność tego, co się nazywa
wycofaniem się z honorem, i spiesznym krokiem
odchodzimy ku miejscom mniej eksponowanym.
Teraz idziemy twarzą ku naszym baterjom, któ-

re wciąż pracują. Przychodzi mi na myśl, że to
rodzone wmućki tych sześciu dań ordonowskich.
Jak one bowiem wciąż „wciąż dymią i świecą i
nietyłe słów gniewne usta mota, nietyłe przedzie
uczuc przez dusze w rozpacz, ile z tych dział le-
ciało bomb, kul i kartaczy“. A każdej takiej bom-
by, kuli czy kartacza narodziny wśród błysku o-
gnia u lufy obserwujemy zupełnie wyraźnie, wra-
cając przez równutki gościńiec, przeryniamy zni-
szonymi mostami, ku oczekującemu nas w od-
dali automobilowi.

Ale w niebezpieczeństwie, jak w każdym ha-
zardzie tkwi powab, który ciągnie tak samo jak
przepaść górską. Oddalwszy się od bitwy, przy-
stajemy co chwila, aby przynajmniej zdała ją zo-
baczyć. Raz nawet jesteśmy poważnie zamieszko-
jeni. Przez gościńiec biegnie wyraźnie nasza ty-
raliera. Czyżby się cofała? Ach, nie. Przecież to
pułk 12. to kawalerowie orderu Virtuti Militari.
Ci się nie cofają. To wypad w stronę rowów nie-
przyjacielskich.

Miejscowość, za którą teraz rozgrywa się
walka, a w której byliśmy przed chwilą, to wieś
U., zamieszkała przez niemieckich kolonistów.
Nigdy chyba i nigdy w historii tak naprawdę
serdecznie nie odnosił się Niemcy do naszego
żołnierza, jak ci wyswobodzeni z pod bolszewi-
ckiej inwazyi biedacy.

Z uczuciem jakiegoś dziwnego niedosytu
i żalu do siebie samych, że zgodziliśmy się już
wracać sjadamy do auta, które kierowane wpra-
wną dłonią plutonowego Władysława Mielnika,
pędzi wybornie, nie do takich już dróg przyzwy-

PAMIĘTAJMY O PLEBISCYCIE!

Datki na plebiscyfi przyjmuje Komitet Obrony Kresów Zach., Lwów, pl. Maryacki 10

zamier w najbliższym czasie wystosować do Polski notę, w której zalecą Rządowi polskiemu umiarkowanie. W szczególności Londyn przywiązuje wielką wagę do sprecyzowania życzeń, które się będą mieściły w notce. Niemniej słowo „umiarkowanie“ może być tłumaczone różnie, ponieważ sprzymierzeni różnią się między sobą w zapatrywaniu, jaki warunki pokojowe może Polska przyjąć, a jakie są dla niej nie do przyjęcia.

Różnice takie istnieją dziś między Paryżem i Waszyngtonem. Rząd Stanów Zj. zalecił Polsce wzięcie pod uwagę nieprzekroczenia linii oznaczonej przez koalicję w grudniu 1919, natomiast rząd francuski dopuszcza zajęcie przez wojska polskie linii łatwiejszej do obrony przed atakiem wojsk bolszewickich. Linia ta szłaby włączyć na wschód, obejmując Grodno, Pińsk, Dubno, z miastami linii łączącej przez Grodno i Brześć Litewski.

Pierwszy okres wojny został ukończony!

Ameryka wraz z Europą powinna zgnieść bolszewików!

Plan Ligi Narodów niewykonalny!

Taką opinię wyraził b. poseł amerykański w Paryżu.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Paryża donoszą: Korespondent waszyngtoński „Echo de Paris“ donosi, że poprzedni poseł Stanów Zjedn. w Paryżu Herrick odwiedził zaraz po powrocie do Ameryki Hardinga, aby go zaznajomić z położeniem w Europie. Po konferencji z Hardingiem, Herrick wyraził się, że zdaniem jego Francja pomyliła się, sądząc, że odbudowa będzie się mogła zacząć zaraz po zawieszeniu broni. Długie narady co do umowy wersalskiej były spowodowane postawą Wilsona, który nie chciał dopuścić do programu pokojowego, któryby nie zawierał jego projektu Ligi Narodów. Przez ten opór Wilsona Europa straciła z górą rok, nie mogąc zabrać się do odbudowy gospodar-

czej. Europejscy kierujący mężowie stanu przyłączyli się do dodatnich jego wyników. Teraz jednak przyznają, że zarówno Liga Narodów jak i przewidziane w art. 10 przymierze na wypadek konfliktu rosyjsko-polskiego zawiodły zupełnie. Anglia, Francja i Ameryka nie mogły postać Polsce sił potrzebnych, a cały plan Ligi Narodów okazuje się niewykonalny. Pierwszy okres wojny należy uważać za ukończony, a teraz Ameryka powinna zacząć współpracę z demokracjami europejskimi celem zgniecenia bolszewików. Ameryka nie zaniecha tego obowiązku, jeżeli polityka republikańska zwycięży przy wyborach na prezydenta Stanów Zjedn.

Pułk. House o sytuacji.

Paryż, 1 września.

(PAT.) Pułkownik House, przebywający obecnie w Paryżu, ogłosił w „Petit Parisien“ artykuł przeznaczony dla Ameryki o polityce światowej. House wypowiedział przyznanie, że zwycięzka Polska w przeciwieństwie do Rosji sowieckiej okaże umiarkowanie. W Polsce jednak panuje przekonanie, że zadanie jeszcze nie jest spełnione i że istnieje możliwość wytworzenia ukraińskiej oraz sprawy gdańskiej, której rozwiązanie nie zadowoliło Polski. Utrudnianie transportów amunicyjnych przez Gdańsk umocniło życzenia Polski uregulowania tej sprawy na nowo. House powołuje się na oświadczenie Paleologu'a, złożone imieniem francuskiego prezydenta ministrów, iż rząd francuski gotów jest uznać jakąkolwiek formę rządu w Rosji, jeżeli on opierać się będzie na woli ludu i jeżeli

władcy moskiewscy rozpiszą ogólne wybory. House wskazuje na pomyłki dotychczas popełnione i żąda zjednoczenia nie tylko sojuszników, ale wszystkich sił, któreby broniły porządku i sprawiedliwości. Wreszcie House wskazuje na to, że Liga Narodów jest odpowiednim narzędziem do zebrania tych sił.

PRZYGOTOWUJĄ RADY I WSKAZÓWKI DLA POLSKI

Horsea, 1 września.

(PAT.) Generałowie Weygand, Radcliffe i lord D'Abernon mają odbyć konferencję z przedstawicielami rządu francuskiego i angielskiego, po czym lord D'Abernon uda się do Londynu, aby się tam spotkać z Bonar Lawem, Cunzonem i innymi angielskimi ministrami. Po tej konferencji udzielą się Polsce pewnych wskazówek co do przy-

szłego kierunku jej polityki i pewnych rad od najbliższych przyjaciół. Nowa konferencja pokojowa polsko-rosyjska będzie prawdopodobnie zwołana niezwłocznie na terenie neutralnym i to zapewne w Rydze.

POGŁOSKI O DYMISJI GEN. WEYGANDA.

Paryż 31. sierpnia

(Te. wł.) „H. ...“ pisze: Warszawski korespondent „Daily Mail“ donosi, że generał Weygand podał się do dymisji. Wiadomość tę dementowano, lecz cóż to dementi oznacza? Pogłoski, jakoby między generałem a polskim sztabem generalnym zaszła osyra konflikt, powtarzały się kilka dni. „...“ dodaje, że byłoby rzeczą zajmującą dowiedzieć się dlaczego generał właśnie w tej chwili wycofał się z Polski.

ZGODNOŚĆ ZAPATRYWAŃ WŁOCH I AMERYKI.

Paryż, 1 września.

(PAT.) Havas. Z Waszyngtonu. Sekretarz stanu oświadczył, że Włochy zawładomły Stany Zj., że są najzupełniej zgodne z zapatrywaniem St. Zj. w sprawie polsko-rosyjskiej.

L. George unika spotkania z Millerandem

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Paryża sygnalizują: Millerand spotkał się z Giolittin w Aix les Bains nazajutrz po wyjeździe Lloyda George'a z Lucerny do Londynu. Z tego powodu pisze „Journal“: Nie wiadomo, z jakiego powodu p. Lloyd George nie poczuwa się do obowiązku spotkania się ze swoimi kolegami, a nie tłumaczy go ani choroba ani brak czasu. Należy więc wyciągnąć wniosek, że Lloydu George'owi idzie o to, aby nie spotkać się z Millerandem, tudzież że p. Lloyd George chytrze powierzył Giolittiemu wywarcie nacisku na Millerandę, aby ten zmodyfikował swój pogląd na sprawę dzielące gabinet londyński od paryskiego.

Napletnowanie kłamstw i oszczerstw bolszewickich.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Paryża i Londynu donoszą, że warszawscy korespondenci pism piętują kłamstwa i oszczerstwa bolszewickie, rozszerzane na delegację polską w Mińsku. W Paryżu i Londynie nie wierzą już, aby przewlekanie obrad konferencji pokojowej pochodziło z winy delegacji polskiej. Oburzenie wywołała tam wiadomość, że bolszewicy oskarżyli delegację polską o szpiegostwo. Dzienniki angielskie i francuskie zamieszczają depesze swoich korespondentów warszawskich o traktowaniu naszej delegacji przez bolszewików, nic więc dziwnego — zauważają te dzienniki — że Polacy zażądali przeniesienia rokowań na inne miejsce.

NADESLANE.

NABOŻEŃSTWO ŻALOBNE

za ś. p. Bazylego TYSOWSKIEGO em. prof. sem. naucz. i Matyldy z Bałabanów TYSOWSKIEJ odbędzie się w piątek 3. b. m. o godz. 9-tej rano w cerkwi św. Jura. 4312

„APOLLO“
Dziś po raz ostatni!
bajeczna Komedya
w 5 aktach
Jedynaczka Króla Smalcu
W gł. rolach OSSY OSWALDA
i HARRY LIEDTKE.

czajone. O maszynie tej można powiedzieć, że jest „ostrzelana“ zarówno zresztą jak o jej szoferze. — Szofer i auto bowiem stanowią jedną duszę i raz pewnego kiedy motor dostał w sam pysk „haupttreffera“ od kuli plutonowy Mielnik pod ogniem przez pół godziny naprawiał uszkodzoną część i ocalał zarówno siebie, jak i swego żelaznego przyjaciela.

Znów przejeżdżamy te same okolice, co rano, ale mając już więcej czasu, zatrzymujemy się parokrotnie po drodze. — W P. oglądamy jedną stację czółowki sanitarnej. Codziennie przeważa się tędy po kilkudziesięciu rannych i chorych, przeważnie na czerwonce. Są i bolszewicy. Dziś nawet odesłano do Lwowa rannego żołnierza bolszewickiego, który, dzięki energicznemu oporowi komendanta patrolu sanitarnego, uszedł służnego samosądu sanitaryusza. Lotr ten, udając ciężko rannego, witywał na pobojowisku pomocy. Gdy sanitaryusze nasi zbliżyli się by go podnieść, postął kaedemni po kilka celnych kul. Jeden z nich zginął na miejscu, a drugi ciężko ranny.

Dla kontrastu warto przytoczyć inne zdarzenie. Po opróżnieniu przez bolszewików placu bitwy, gdzie trzymali się przez dwa dni, znaleźli nasi ludzie zupełnie odartego z ubrania naszego żołnierza, z raną postrzałową w głowę. Niedosć, że go pozostawiono bez opieki lekarskiej, ale odartego nawet z bielizny. Rana oczywiście przeszła w stan ropienia i żołnierz musiał umrzeć.

Po drodze odwiedzamy jeszcze jedną taką czołowkę obok stacji S. — Natrafiamy

właśnie na smutną uroczystość kopania grobu na dziedzińcu przemieniającym się zwolną w marmeladę cmentarzyk. Do dwóch krzyży, postawionych ręką towarzyszy broni wczoraj lub przedwczoraj, przybędzie za chwilę trzeci. Leżąc tu będzie, jak objaśnia nas lekarz, jakiś inteligentny chłopiec, szeregowiec Bolesław Wilczyński, lat 31, dziś rano jeszcze był pełen życia, w rozkwicie wszystkich sił i nadziei. Dostał w czasie bitwy — którą oglądaliśmy z takim zajęciem — postrzał w brzuch. Zanim zdołano go przywieźć, przyszła gangrena. Zmarł w ciągu godziny. Za chwilę znalazł się poraz ostatni w szeregu żołnierskim, pomiędzy spoczywającymi tutaj szeregowcem Stefanem Borowiczem, a podchorążym 54 pp. Kazim. Podhułką.

Dla zatarcia wrażenia, korzystamy z sposobności odwiedzenia gospody żołnierskiej im. Józ. Piłsudskiego. Mieści się ona w jednym wozie pociągu, którym dojeżdża aż do pierwszej linii frontu, by dowozić żołnierzom chleb, herbatę, kakao, miel lub mydło. Prowadzą je dwie dzielne niewiasty z których jedną Miszczańską, spodziewa się w tym samym wozie dotrzeć szlakiem naszego żołnierza napowrót do swego rodzinnego miasta.

Po herbatce z cytryną i chlebem, obłożonym grubo marmeladą, zabieramy się już na dobre do Lwowa, dziękując gorąco naszemu uprzedzonemu przywódcy kapitanowi Petryemu za ten niezapomniany i pełen wrażeń.

J. G.

Pacyfizm i bolszewizm nie dadzą się połączyć.

Pokój z Polską konieczny dla Rosyi.

Kopp o ukształtowaniu się rosyjskiego pokoju.

Berlin, 30 sierpnia.

Jeden z współpracowników „Berliner Tagblatt” miał wywiad z berlińskim przedstawicielem rządu sowieckiego, Koppem, w sprawie niektórych kwestyi dotyczących. Na pytanie, jak sobie przedstawia ukształtowanie się pokoju rosyjskiego, delegat ros. odpowiedział co następuje: „Nie możemy odstąpić od żądania

częściowej demobilizacji Polski.

Musimy nalegać, ażeby w pierwszej linii armia polska zredukowała się do 40.000—50.000 ludzi, przy czem jesteśmy świadomi ewentualnych następstw francuskiej pomocy militarnej. Przypuszczamy, że wobec tego, iż traktat pokojowy przewiduje dla Niemiec armię 100.000, odpowiednie zredukowanie armii polskiej jest dla państw sąsiadujących z Polską na Wschodzie i na Zachodzie warunkowo koniecznością.

Wierzę i spodziewam się, że osiągniemy w Mińsku wszystko, czego potrzeba do polskiego, a tem samem do europejskiego pokoju, ażeby faktyczne stosunki gospodarcze, które nawiązałyśmy już z Niemcami, oparły się o formalną podstawę.

Ukształtujemy nasze stosunki czysto technicznie (?)

ażeby wszystkie polityczne rozważania stały się zbyteczne. Zażądana przez premiera Rzeszy Simonsa satysfakcyja co do afery Mirbacha, nie da powodu do starć, gdyż jesteśmy gotowi dać tę satysfakcyje.

Równocześnie z podjęciem stosunków politycznych, doprowadzimy do ogólnego uregulowania stosunków dziennikarskich, które obejmie także pewne formuły dla wymiany informacji. Dotychczas nie mogliśmy się zdecydować na ogólne dopuszczanie dziennikarzy, ponieważ już w początkach naszej rewolucyi stwierdzono liczne wypadki szpiegostwa ze strony dziennikarzy. Spodziewamy się po nawiązaniu nowych stosunków z Europą Zachodnią wielkich sukcesów ogólnoludzkich i gospodarczych.

Nie uważamy się za pacyfistów, ponieważ pacyfizm i bolszewizm nie dadzą się połączyć, możemy jednak z całym pokojem stwierdzić, że z przyczyn gospodarczych — a te są dla nas miarodajne —

koniecznym jest dla nas pokój polsko-rosyjski.

W związku z kwestyą polską ureguluje się także sama przez się kwestya stosunku do Niemiec i Ententy, tak, że przy pomyślnym zakończeniu rokowań mińskich liczyć możemy na rychły pokój ogólny z państwami zachodnio-europejskimi. Nasze zamiary pokojowe są zupełnie uczciwe. Mamy nadzieję, że meskie słowo honoru spotka się z wiarą. Ponadto w tym wypadku należy jeszcze podnieść, że bolszewizm, wbrew błędnemu mniemaniu nie jest wcale związany z szybką rewolucyją w innych państwach, i że możemy

czekać spokojnie na dalszy rozwój wypadków.

Sowiety zamierzają mieszać się w wewnętrzne sprawy Anglii!

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Moskwy telegrafują, że Cziczerin wezwał Kamienewa, aby postarał się w Londynie o szczegóły irwężenia burmistrza miasta

Cork. Sowiety nie zaniechają interwencyi w jego sprawie.

KAMIENEW NADKOMISARZEM ARMII FRONTOWEJ.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Moskwy donoszą, że Kamienew otrzymał wezwanie, aby udał się na front w charakterze nadkomisarza całej armii sowieckiej.

Socjalistyczny legion ochotniczy przeciw Polsce.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Paryża sygnalizują: Agencya Fournier otrzymała z Tryestu wiadomość, że organizują tam socjalistyczny legion ochotniczy na pomoc do Rosyi przeciwko Polsce. Trocki miał wystosować do socjalistów apel z żądaniem udzielenia mu pomocy.

Wykrycie komunistycznego składu broni w Warszawie!

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Policja natrafiła na ślad komunistycznego składu broni w piekarni niejakiego Stanisława Plechowicza. W czasie rewizyi znaleziono kilka skrzyń opieczetowanych, zaopatrzonych napisami w języku francuskim „dla ministerstwa spraw wojskowych Rzeczyposp. Polskiej drogą na Szczakową”. Na zapytanie, co w tych skrzyńkach się mieści, odpowiedział właściciel piekarni, że są w nich konserwy, okazało się jednak, że w skrzyńkach znajdowały się 3 karabiny maszynowe, 35.000 nabojów do tych karabinów, 500 funtów pyroksyliny, 100 rewolwerów systemu hisz-

pańskiego i ładunki do tych rewolwerów oraz sporo narzędzi rusznikarskich. Przeprowadzono następnie rewizyę u dwóch szwagrów Plechowicza, a mianowicie u Jana Morawskiego, członka komitetu obrony stolicy oraz Zygmunta Morawskiego, żołnierza 1. pułku ochotniczego obrony Warszawy. W czasie rewizyi u nich znaleziono nieco broni. Przybyli na miejsce przedstawiciele defenzywy politycznej znaleźli ponadto znaczną ilość literatury komunistycznej, co ostatecznie upewniło, że ma się tu do czynienia z komunistycznym składem broni. W sprawie tej aresztowano dotąd 7 osób.

P. Paderewski chciał marszu na Moskwę!

Clemenceau i Foch odrzucili tę propozycyę!

Sensacyjne rewelacye p. Tardieu.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m). (Telef.) (m). Z Paryża telegrafują do „Kuryera Polskiego”: W ostatnim artykule

byłego ministra Tardieu, zamieszczonym w „Illustration”, znajdują się następujące sensacyjne rewelacye:

Pan Paderewski wystąpił z propozycyą ekspedycyi na Moskwę na posiedzeniu z dnia 15. września 1919.

P. Clemenceau, oraz marszałek Foch propozycyę tę odrzucili. Do depezy tej „Kuryer Polski” dodaje następujące komentarze: P. Tardieu był wówczas ministrem i najbliższym powiernikiem p. Clemenceau, a serya jego artykułów w „Illustration”, pełna sensacyjnych niedyskrecyi, budzi od kilku miesięcy wielkie zainteresowanie Francuzi.

Warszawa w chwili obecnej.

WCZORAJ OCZEKIWANO ODPOWIEDZI SOWIECKIEJ.

Warszawa, 1. września.

(Telef.) (m). Odpowiedź sowiecka na nasze radio w sprawie miejsca dalszych rokowań, oczekiwana była w Warszawie dziś, we środę. W razie nadejścia odpowiedzi, odbyłoby się posiedzenie R. O. P., na którym równocześnie omawiana będzie sprawa dalszych rokowań pokojowych. W tym wypadku będzie też wysłane do reszty delegatów w Mińsku wezwanie do powrotu do Warszawy. Członkowie delegacyi polskiej w Mińsku z podsekretarzem stanu Wróblewskim ma czele prowadzą w tej chwili rokowania z delegatami sowieckimi, w sprawie wymiany zakładników i jeńców cywilnych.

WSPÓLNE POSIEDZENIE KOMISYI ZAGR. I WOJSK. NIE ODBĘDZIE SIĘ.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Wspólne posiedzenie komisji spraw zagranicznych i komisji wojskowej, które miało się odbyć we środę, zostało na życzenie rządu odroczone. Przyczyną odroczenia były sprawy natury politycznej. Natomiast marszałek zwaluje na piątek 3 bm. posiedzenie komisji dla spraw zagranicznych, celem jej ukonstytuowania, a to z tego powodu, że prezes komisji Grabski złożył swój mandat, a wiceprezes Daszyński objął funkcje wiceprezydenta gabinetu, również nie może spełniać funkcji zastępcy prezesa komisji. Zachodzi więc potrzeba dokonania wyboru prezydium.

WERYFIKACJA PRAC KOMISYI WERYFIKACYJNEJ.

Warszawa, 1 września.

(PAT.) Komisya wojskowa pod przewodnictwem p. Anusza, w obecności szefa sztabu generalnego gen. Rozwadowskiego, majora Hałacińskiego i kapitana Mazanka dokonała na środowym posiedzeniu wyboru podkomisji dla zbadania prac komisji weryfikacyjnej. Do podkomisji powołano pp. Meisnera (ZLN.), Sołtyka (NZL.), Bardia (PSL.), Liebermana (PPS) i Michalaka (NPR.)

Przeciw sądom doraźnym.

Warszawa, 1. września.

(PAT.) Poseł Marek wniósł memoriał, domagający się zmniejszenia względnie ograniczenia działalności sądów doraźnych, oraz uzyskanie przez rząd u Naczelnego Wodza ponownego dekretu ogłaszającego amnestyę dla deserterów, którzy powrócą dobrowolnie w szeregi armii.

PRZYJAZD HR. SOBAŃSKIEGO.

Warszawa, 1 września.

(PAT.) „Kuryer Warszawski” pisze: Wczoraj przybył do Warszawy hr. Sobański, nasz poseł w Brukseli.

Poseł polski w Paryżu przybył do stolicy.

Warszawa, 1. września.

(Telef.) (m) Przybył tu dziś poseł polski w Paryżu.

JESZCZE JEDEN KORESPONDENT ZAGR. W WARSZAWIE.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Grono korespondentów dzienników zagranicznych pomnożył przybyły dziś do

N A D E S Ł A N E.

WIDZIEĆ W I N A

DZIŚ PREMIERA

 Sensacyjnego dramatu w 4-ach aktach z **HENNA PORTEN** w gł. roli p. t.

Nadto doborowe uzupełnienie progr.
 Przedstawienia dla P. T. Publiczności cywilnej odbywają się od czwartku do niedzieli włącznie.

Warszawy korespondent „National Tidende“ z Kopenhagi p. de Joergensen.

Wisła pod Warszawą wylara.

Warszawa, 1. września.

(Telef.) (m) Woda w Wiśle wystąpiła dziś z brzegów i zalała okoliczne łąki oraz domostwa na przedmieściach niżej położonych.

Sytuacja na Górnym Śląsku.

RADA AMBASADORÓW OMAWIA SYTUACJĘ NA ŚLĄSKU.

Bytom, 1 sierpnia.

(PAT.). „Der Oberschl. Kurier“ donosi z Genewy, że rada ambasadorów zażądała się 30 zm. wypadkami na G. Śląsku i zaakceptowała za rządzenia, wydane przez komisję międzysojuszniczą w Opolu w celu przywrócenia spokoju.

NOTA FRANCUSKA W SPRAWIE ZAJŚĆ WROCLAWSKICH.

Berlin, 1. września.

(PAT.) (Wolff). Nota wręczona dziś przez francuskiego ambasadora z powodu zajść w Wrocławiu, domaga się: 1) Odnowienie konsulatu na koszt Niemiec, 2. zapłacenie 100.000 fr., odszkodowania urzędnikom konsularnym; 3) ukarania wszystkich winnych napadu do 8 dni; 4) wdrożenia dochodzeń przeciw władzom lokalnym; 5) po zupełnym spełnieniu tych warunków będzie konsulat otwarty. Nadto domaga się rząd republ. natychmiastowego ukarania pana v. Arnima i wyrażenia w najkrótszym czasie przez JE. kancelarza Rzeszy ubolewania i równocześnie udzielenia przyrzeczenia, że wymagane w nocie zadośćuczynienie spełnione będzie w całej rozciągłości.

POLSKO-NIEM. RADA PRZYBOCZNA.

Bytom, 1 września.

(PAT.). Do Opolu przybyła delegacja polsko-niemiecka i przedłożyła komisji międzysojuszniczej wspólną odezwę do ludności G. Śląska, wzywającą do spokoju i oddawania broni. Deputacja omawiała środki działania, w szczególności utworzenie przy komisji międzysojuszniczej rady przybocznej, która składać się będzie z 10 Polaków i 10 Niemców. Będzie ona miała na celu dopilnowanie wykonania ugody i współdziałania z komisją.

NIEM. SKŁADY BRONI W KATOWICACH.

Bytom, 1 sierpnia.

(PAT.). Omegdaj urządziły władze koalicyjne w Katowicach rewizję w gmachu dyrekcji policji. Wykryto znaczne zapasy broni i amunicji.

RZĄD POLSKI PROTESTUJE PRZECIW ANTY-POLSKIEJ ROBOCIE NIEMIEC.

Warszawa, 2 września.

(PAT.). Wydział pras. Min. spraw zagran. komunikuje: Dnia 6 sierpnia br. poselstwo niemieckie w Warszawie wystosowało do Min. spraw zagran. notę, w której zwraca uwagę Rządu pol. na napięcie stosunków między ludnością polską a niemiecką w województwie Poznańskim i Pomorskim, przypisując to zaostrzenie mniejszości niemieckiej przez władze polskie i krzywdom, na jakie ludność ta rzekomo jest narażona.

W odpowiedzi swej z 11 sierpnia br. na notę powyższą Min. spraw zagr. zaznacza, że tu

ZDEMENTOWANIE FAŁSZÓW POGROMOWYCH.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Korespondent warszawski dziennika „Morning Post“ stwierdza, że wszelkie wiadomości o pogromach żydów w Polsce w miejscowościach odzyskanych przez armię polską są nieprawdziwe.

Równocześnie urządzono rewizję w hotelu Savoy, w którym koncentruje się działalność tajnych bojówek niemieckich i tam — jak donoszą — znalazono broń i obciążające dokumenty.

STRAJK POLITYCZNY GÓRNIKÓW ZADECYDOWAŁ O STANOWISKU KOMISJI KOALIC.

Bytom, 1. września.

(PAT.). Pisma niemieckie ogłaszają daty statystyczne, dotyczące obniżenia się produkcji węgla na Górnym Śląsku z powodu strajku górników polskich na znak protestu przeciwko gwałtom niemieckim w celu poparcia żądań ludności polskiej co do usunięcia „Sicherheitswehry“ Strata w produkcji węgla na Górnym Śląsku wskutek strajku górników polskich w czasie od 20. do 26. sierpnia br. obliczona jest na okragło 40.000 tonn. Ta okoliczność zdaje się wpłynęła najskuteczniej na decyzję międzysojuszniczej komisji rządzącej. Wczoraj komunikat prasowy w Opolu donosi, że z powodu powrotu górników do pracy, eksport węgla zostanie ponownie podjęty.

NIEMCY ŻADAC BĘDĄ PRZYSPIESZENIA PLEBISCYTU.

Bytom, 1 września.

(PAT.) Pisma niemieckie donoszą, że rząd niemiecki będzie się domagał jak najrychlejszego przeprowadzenia plebiscytu na Górnym Śląsku.

NOWA POLICYA ZAMIAST SICHERHEITSWEHRU.

Bytom, 1 września.

(PAT.) W nrze 6 gazety urzędowej górnośląskiej, oficjalnego organu międzysojuszniczej komisji rządzącej, ogłasza komisja rozporządzenie z 30 z. m., ustanawiające nową policję na Górnym Śląsku na miejsce Sicherheitswehru. Policja ta podlega całkowicie komisji koalicyjnej. Sprawy nominacji i wynagrodzenia zależą od władz koalicyjnych. Na ich też ręce składają przysięgę członkowie policji. Policja podzielona będzie na trzy główne grupy: w Opolu, Gliwicach i Katowicach. Na czele grup stać będą oficerowie koalicyjni. Do wódcami mniejszych oddziałów będą oficerowie polscy i niemieccy, pochodzący z Górnego Śląska.

źródło zaostrzenia przeciwieństw narodowych leży przedewszystkiem w samym systemie germanizacyjnym, który konsekwentnie i bezwzględnie był przez rząd niemiecki stosowany na tych obszarach przed przyłączeniem ich do Polski, że chcąc zaradzić temu. Rząd polski zastosował metodę jak wazerskiego uwzględniania słusznych praw mniejszości niemieckiej. O ile jednak pewne niedogodności wynikające ze stanu wojennego dotyczą cudzoziemców, mieszkających w Polsce, to niedogodności te nie mogą być w żadnym razie porównywane z zarządzeniami stosowanymi wobec obcych poddanych w niektórych prowincjach niemieckich, jak np. zarządzenie gubernatora wo-

jennego Prus wschodnich Dassel, zmuszające wszystkich cudzoziemców do opuszczenia okręgu w przeciągu 48 godzin. Przeciw tego rodzaju rozporządzeniom Rząd polski zmuszony jest zaprotestować energicznie, jak też przeciw czynnikom podburzającym przeciw narodowości polskiej oraz przeciw postanowieniom traktatu wersalskiego i występować nadal z całą surowością przeciwko wszelkim burzycielom spokoju i bezpieczeństwa publicznego, bez względu na ich narodowość. — Rząd polski wyraża nadzieję, że i rząd niem. ze swej strony wystąpi surowo przeciw wszelkim próbom mieszania się do wewnętrznych stosunków Rzeczypospolitej Polskiej ze strony organów prasy i organizacji niem., podniecających antagonizmy narodowościowe i zatruwających tem sementem stosunki sąsiedzkie obu państw. Kopie noty Rząd polski podaje do wiadomości konferencji ambasadorów oraz rządów państw sprzymierzonych.

NIEMCY GNĘBIĄ W MAJBORSKIEM POLAKÓW.

Toruń, 1 września.

(PAT.) W powiecie malborskim, objętym św. żo przez władze niemieckie, bandy niemieckie gnębią ludność polską Polaków, przbywających tam stale wywożą przemocą. Polaków będących obecnie obywatelami niemieckimi, lecz mających prawo opcyi, zmuszają do ucieczki.

KONSTYTUANTA GDAŃSKA PRZECIW POLSCE.

Gdańsk, 1. września.

(PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu konstytuanta gdańskiej odbyła się ożywiona dyskusja w sprawie rozbrojenia „Sicherheitswehry“, oraz w sprawie zatrzymania w Gdańsku reemigrantów wracających do Polski. Wywody mówców polskich dały przedstawicielom socjalistów rządowych asumpt do namietnego wystąpienia przeciwko Polsce.

KONGRES UKR. W. WIEDNIU.

Warszawa, 2 września.

(Telef.) (m) Z Wiednia telegrafują: Dnia 1. września zbiera się tam kongres ukraiński przy udziale przedstawicieli Ukrainy, wschodniej Galicji, Bukowiny i Bessarabii, na którym to kongresie ma być ustalona wspólna polityka.

SZYNKARZE I RESTAURATORZY DLA ŻOŁNIERZA.

Lwów, 2 września.

Z obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa komunikują nam: Członkowie Stow. Gospodnio szynkarskiego wraz z akcją restauratorów, kawiarni i cukierników, podjęli się z całą gotowością obywatelską, dostarczania artykułów żywności, potrzebnych do dożywiania żołnierzy rannych i chorych w szpitalach lwowskich. Na miesiąc wrzesień mają oni dostarczyć bezpłatnie 3.000 kg. sucharków, 3000 kg. makaronu, 1000 kg. grysiuku pszennego; 1500 kg. ryżu, 300 kg. marmelady, 150 kg. kakao, 150 kg. czekolady, 500 kg. cukru białego, 200 litrów konaku, 300 litrów soku malinowego i 250.000 sztuk papierosów. Komitet wybrany z Iona Tow. Gospodnio-szynkarskiego, urzędujący codziennie w lokalu Stow. (Rynek 23) od godz. 10—1, wzywa swych członków, by jak najrychlej wpłacili wyznaczone na nich kwoty, gdyż dostawa materiałów nie cierpi zwłoki.

CZAS

odnowić przedpłatę!

Powz. Bank kredytowy			
powz. T. A.	200.—	—	—
Polskie Tow. handl.	410.—	470.—	435
Handl. Sp. Akc. Impex	210.—	250.—	230
Zieleniewski	1450.—	1550.—	1500
Górka, Fabr. cementu	1300.—	1400.—	
Siersza, Zakłady gór.	1400.—	1500.—	1440
F. P. G.	3300.—	3600.—	3500
Polska Nafta	1250.—	1350.—	1200—1310
,Lemierz", fabr. maszyn	—	—	—

Waluty i dewizy nienotowane.

Giełda wiedeńska.

Wiedeń 1 września.

(PAT.) Giełda z 1 września. Renta niemiecka 9175, Austr. renta koronowa 92—, Austr. renta lutowa 94—, Węgierska renta koronowa —, Losy tureckie 2000—, Priorytety kolei południowej 1220—, Anglobank 778—, Bankverein 802—, Bodenkreditanstalt 1775—, Kreditanstalt 1006—, Bank depozytowy 750—, Ländnerbank 1094—, Mercur 845—, Unionbank 832—, Bank obrotowy 616—, Żywnostenska Banka 1705—, Kolej północna 13100—, Kolej południowa 1173—, Austriackie koleje państwowe 3678—, Kolej Lwów-Czerniowce 2100—, Węgierskie koleje państwowe —, Alpiny 3840—, Berg-und Huetten 9250—, Krupp 1533—, Poldihuette 2500—, Prager-Eisen 7290—, Rima 3300—, Skoda 2330—, Zieleniewski —, Apollo 4000—, Fanto 20350—, Galicyjskie Karpaty 12300—, Galicja 22.625—, Schodnica 12900—.

Dewizy zurychskie.

Zurych 1 września.

(PAT.) Kursa dewiz z dnia 1. września. Berlin 12'35, Praga 10'15, Nowy Jork 60'90, Budapeszt 2'50, Wiedeń 2'80, Medyolan 28'50 Zagrzeb 5'30, Korony austr. 2'60.

Stopa procentowa w P. K. K. P.

Warszawa, 2. września.

(PAT.) Od dnia 31. sierpnia b. r. obowiązująco będą w P. K. K. P. następujące stopy procentowe: 6% przy dyskoncie weksli z terminem płatności nie dłuższym jak 3 miesiące, najwyżej 92 dni; 6 1/2% przy dyskoncie weksli ponad 3 miesiące do 6 miesięcy, najwyżej 184 dni, 7% przy pożyczkach na zastaw towarów, papierów wartościowych itd. 5 i pół % od zastawów obu 5% pożyczek Odrodzenia z r. 1920.

Z TARGU LWOWSKIEGO.

Lwów, 2. września.

Najdroższym artykułem obecnie są mięso i nabiał. Mięso wołowe kosztowało dziś 70 mk. za kilogram z kośćmi, a wieprzowego kg. 90, a wieprz 100 mk. Podaż zaś tego artykułu była tak mała, że w niektórych jatkach już po godzinie 8

rano nie można było dostać kawałka mięsa. Pewną ulgę można było zauważyć w cenach tłuszczu dzięki temu, że korporacja rzeźników i masarzy rozpoczęła samorzutnie kontrolę jatek i stanowisk na targowiskach, zmuszając sprzedających do przestrzegania taryfy. To też w niektórych miejscach można było dostać słoninę po cenie taryfowej 115 mk. za kilogram. Rynek obsypany był dziś grzybami, które znowu sprzedawano na „kupki“, a nie, jak przepisano, na wagę. U wiceprezydenta dra Schlechera odbyła się wczoraj przedpołudniem przeszło godzinna konferencja w sprawie masarzy i w sprawie ograniczenia wyrobu wędlin.

Wyrok śmierci za dezercję.

Lwów, 2. września.

Przedwczoraj przed trybunałem wojskowym sądu doraźnego, odbyła się pod przewodnictwem majora Plahnera rozprawa przeciw Władysławowi Węgrzynowskiemu, oskarżonemu o dezercję. Pod czas rozprawy stwierdzono też, że Węgrzynowski w czasie przytrzymania go zachował się wyzywająco wobec aresztującego go żandarma. Wskutek tego Węgrzynowski skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wczoraj przedpołudniem o godz. 10.30 w podwórzu domu karnego przy ul. Kaźmierzowskiej wykonano na Węgrzynowskim wyrok śmierci.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, ul. Sokoła 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń
otwarty przez cały dzień do godziny 1. wieczora a bez przerwy.

KAUKA I WYCHOWANIE

Szkoła Heleny Makowieckiej, ul. Na Bajkach 27, wpisy od 5-go września (między godziną 10—12 rano). Nauka od 11. września. 4179

Wpisy na specjalne kursa nankowe i handlowe odbywają się codziennie w szkole aprobow. przez Wysoką Radę szkolną krajową Senensieb-Kleiner, Lwów, ul. Niecała 6 (boczna Krasiekie). 4310

POSADY I PRACE

Leśnik i gospodarz rolny w obu zawodach teoretycznie i praktycznie wykształcony, zastąpi właściciela dóbr, przyjmie posadę zarządcy gospodarczego albo samostannego leśnika. Ewakuowany, lat 20 na posadzie w sile wieku, od wojska wolny. Łaskawe zgłoszenia: Biuro „Kompas“, Przemysł 1. 37. 4262

Dentysta-technik z 10-letnią praktyką, poszukuje posady zaraz w większym zakładzie dentystycznym, może być jako asystent. Zgłoszenia listowne do Admin. pod „Praca“. 4253

Panna pisząca bardzo biegle na maszynie, poszukuje zajęcia popołudniowego. Łaskawe zgłoszenia w Adm. pod „Biegła“. 4307

MIESTKANIA, LOKALE, KOLEPY**Dwa pokoje z kuchnią**

poszukiwane natychmiast. Zgłosić listownie w Administracji „Gaz. Por.“ pod Z. Z. 4316

Poszukuje się do natychmiastowego wynajęcia pokoju umiarkowanego jasnego z elektrycznością. Zgłoszenia pod „Słuchacz Politechniki“. 4309

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Do sprzedania ładny kredens i stół jadalny, ul. św. Zofii 56, II. p., od godz. 4-tej. 4308

Zakup książek i bibliotek, książki każdego rodzaju i we wszystkich językach oraz całe księgozbiory kupuje po cenach najwyższych Księgarnia powszechna Jakóba Hötza, Lwów, Rynek 29, (w bramie Andriolloga). 4295

Rządka sposobność! Handel delikatesów, owocarnia i artykuły spożywcze z kompletnym urządzeniem, dobrze prosperujący, w centrum miasta z towarami lub bez, z powodu wyjazdu natychmiast do sprzedania. Wiadomość pod „Korzysta“ do Adm. 4305

ROZMAITE

50.000 Mkp. pożyczki poszukuję do b. dobrze prosperującego interesu, na dobrych warunkach. Zabezpieczenia pożyczki całkowicie zapewnione. Łaskawe zgłoszenia listowne do Adm. „Gazety Por.“ pod „Pożycz 50.000“. 4264

Rękawicznik i bandażysta przyjmuje wszelkie w zakresie wchodzące roboty, jakoteż gorsety, wyroby skórzanego i galanteryjne naprawia szybko i starannie. — Kłnierze męskie wyrabia z danej materii. Pistol, Kleprowska 8. 4216

Wszelkie zamówienia na węgiel, na kartę poboru i do centralnego ogrzewania za natychmiastową dostawą przyjmuje Biuro węglowe Hermanna Rothmana, ul. Jachowicza 17. 4314

Pan który siedział w kinie „Apollo“ na pierwszym miejscu obok we czwartek o 9-ej racy zwróć zabraną parasolkę przy kasie kina. Nazwisko jest mi znane i podam policji. 4216

WĘGIEL

na karty poboru i wagonowo dla instytucji i przemysłu z przydziału dostarcza Dom handl.-komisowy JAN MIKUSZBWSKI LWÓW — Kołłątaja 4. 4311

PRALNIA EUROPEJSKA

PASAŻ MIKOLASCHA.

Czyści chemicznie garderobę damską i męską w ciągu 24 godzin, farbule do 5 dni, bieliznę pierze i prasuje w ciągu 3 d. Wykonanie staranne po cenach przystępnych. Kelnierze i manszety wykuczają się z polyskiem. Na życzenie odbieramy i dostawiamy do domu. 4267

SUBSKRYBUJCIE DWIE**POLSKIE POŻYCZKI PAŃSTWOWE**

TABLICE I NAPISY METALOWE
WYKONUJE NAJTAJNIEJ
MAKS GLASERMAN
RYTOWNIK
LWÓW, UL. SYKSTUSKA 19.

**PRZECZYTAJCIE
NAJŚWIEŻSZY NUMER
SZCZUTKA!**

SZCZUTEK, to najpoczytniejszy dziś tydzień satyryczny w Polsce,
SZCZUTEK, to niezawisły organ satyry politycznej,
SZCZUTEK, to najm. lektura w sez. podróży wgóry, nad morze i do zdrojow.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA
WYNOŚI 16 Mk.
CENA POJEDYŃCZEGO
NUMERU 5 Mk.

Do nabycia w Administracji, Lwów, ul. Sokoła 1. 4, tudzież we wszystkich Biurach dziennikarskich i trafikach.

Kwitarysze kasowe, listy przewozowe, weksle i inny druki

do nabycia w drukarni 18754
Ign. Jaegera Lwów, Sykstuska 33.